

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కవితార్కికసింహ సర్వతంత్రస్వతంత్ర
శ్రీమద్వేదాంతదేశిక విరచితం మహాకావ్యం

॥ యాదవాభ్యుదయః ॥

॥ సప్తదశః సర్గః ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ యాదవాభ్యుదయః ॥

॥ సప్తదశః సర్గః ॥

ఆతపత్రమథ తత్ప్రచేతసో

మందరస్య మణిశృంగమున్నతం |

సావరోధమపి సాత్వతాం పతిం

లీలయైవ గరుడో వహన్ యయౌ ॥ 17.1 ॥

తం క్షిపంతమధికేన రంహసా

మారుతస్య మనసోఽపి శీఘ్రతాం |

వాలఖిల్యసుకృతం విపక్తిమం

ప్రాణమైక్షత బహిశ్చరం ప్రభుః ॥ 17.2 ॥

లోకతః ఖగరథేన మధ్యమాత్

ఉత్పతంతమవనమ్య మాధవం |

నిర్జరాః స్తు తిభిరభ్యపూజయన్

పుష్కలాభిరపి పుష్పవృష్టిభిః ॥ 17.3 ॥

పాంచజన్యనినదోపహలాతయా

పర్యచారి పరితోషనిఘ్నయా |

భక్తిభారనతయా సదోన్నతః

స్వర్గిణాం పరిషదా యదూద్వహః ॥ 17.4 ॥

ప్రాప్య యాదవపతిస్త్రివిష్టపం

దేవమాతురుపనీతకుండలః |

అగ్రజేన హరిణా హరిః స్వసం
భావితేన సమభావ్యతోచితం || 17.5 ||

భాగధేయపరిపాకతస్తదా
వాసవో వసతిమభ్యుపాగతం |
దేవదానవ సమానదైవతం
పర్యుపాస్త పరికల్పితార్హణః || 17.6 ||

తత్ర సమ్మదవతీభిరంజసా
లోకపాలమహిషీభిరర్చితాం |
దేహినీమివ జయశ్రియం నిజాం
బహ్వామంస్త దయితాం బలానుజః || 17.7 ||

సప్రసాదమభినంద్య సన్నతాన్
నాకినో నరకభీతివర్జితాన్ |
కృత్యశేషవిధయే కృతీ భువః
ప్రత్యపద్యత నివృత్తిపద్ధతిం || 17.8 ||

స్వప్రభావవినివృత్తసాధ్వసాం
సోఽతిపత్య నగరీం సుపర్వణాం |
పుష్పధన్వన ఇవోపకారికాం
ప్రైక్షతోపవనసంపదం పురః || 17.9 ||

వర్తతే దశశతేక్షణోఽపి సన్
ఏకచక్షురివ యన్నిరీక్షణే |
తత్ర దత్తనయనో వియద్వనే
విశ్వదృష్టిరనఘూ విసిష్మియే || 17.10 ||

దర్శయంస్తదను రామణీయకం
నందనస్య వసుదేవనందనః |

ఇత్యువాచ మధురస్మితేక్షణాం
ప్రేయసీం ప్రణయపేశలాక్షరం || 17.11 ||

పుణ్యకృద్భిరభికాంక్షితం త్వయా
పౌరుహూతమనుభూతమాస్పదం |
అస్య సంపదమనేకశాఖయత్
ప్రేక్ష్యతామిదమిహాన్యదదుభృతం || 17.12 ||

అంచితస్మితమకేవలేక్షణం
భంగురభ్రుపరివర్తితాననం |
కించిదత్ర తరలాక్షి తావకీం
నందనం నయనవృత్తిమర్హతి || 17.13 ||

విశ్వమేతదవధేన జేష్యతః
షట్పదజ్యధనుషో ధనుర్భృతః |
అత్ర నిత్యమృతుభిః సహోదితైః
షడ్విధం బలమివైకతాం గతం || 17.14 ||

ఐకముఖ్యమమరేంద్రతుష్టయే
సంశ్రితైరిహ వసంతపూర్వకైః |
శోభతే సునయనే గుణైరివ
స్వానురూపఫలసంపదాహితా || 17.15 ||

జంబుచూతరసజగ్ధిరంజితైః
స్నిగ్ధకంఠి కలకంఠ నిఃస్వనైః |
త్యక్తగేహగమనాయ నిష్పతన్
పుష్పకేతురిహ ఘుష్యతే ద్రువం || 17.16 ||

అర్దితాన్ మకరకేతుసాయకైః
అత్ర దేవి దయితాన్ పదాశ్రితాన్ |

ముద్రయంతి చకితాన్ సురస్త్రియః
పత్రభంగమకరైః స్తనార్పితైః ॥ 17.17 ॥

కైశ్చిదత్ర కృతిభిః కృతాస్పదైః
నిర్మమైర్మనసిజో నిరస్యతే |
సంభవంతు్యపవనే వనేఽపి వా
సావధానమనసాం సమాధయః ॥ 17.18 ॥

పల్లవైరధరకాంతిరంశతః
స్మేరకుడ్మలరుచా స్మితం చ తే |
వల్లరీభిరిహ దోర్లతాగుణః
చోరితాని నిహితాని వా త్వయా ॥ 17.19 ॥

వాదితేషు విహగేష్వనుక్షణం
మంజు గాయతి చ షట్పదవ్రజే |
మారుతేన చతురేణ నర్తితా
లాస్యమత్ర పరిచిన్వతే లతాః ॥ 17.20 ॥

మంథరశ్వసనసౌ రభోల్బణా
వల్లరీః స్ఫురితపల్లవాధరాః |
మన్మథేన ఋతుసంగమాదిమా
నిర్వృతా ఇవ నిశామయాద్భుతాః ॥ 17.21 ॥

కేలిశైలమణిమేఖలాపదాత్
ఉద్గతామిహ తమాలవాటికాం |
పశ్య నందనభువః సుమధ్యమే
రోమరాజిమివ మధ్యసంశ్రితాం ॥ 17.22 ॥

సంభ్రమేణ వనపాలదారికాః
సామిలంఘితపరాగరోధసం |

ఆలవాలవలయేషు శాఖినాం
వాహాయంతి మకరందవాహినీం || 17.23 ||

చక్రవాకమిథునోదితస్తనీ
వీక్ష్యతామిహ విహారవాపికా |
షుష్పరేణురుచిరా మధుశ్రియః
పుత్రికేవ పురుహూతసమ్మతా || 17.24 ||

దివ్యపద్మవదనా మణిప్రభా
దీర్ఘికేయమసితాబ్జలోచనా |
అంతరిక్షమణిదర్పణాంతరే
బింబితేవ భవతీ విభావ్యతే || 17.25 ||

అప్సరస్సు నిఖిలాస్వలక్షితాం
రూపసంపదమసౌ తవాద్భుతాం |
పశ్యతీవ పురుహూతవాపికా
భృంగతారకితపద్మలోచనా || 17.26 ||

బిభ్రతీ త్వదభిలాపచేతసోః
స్వాదుతాం ప్రసదనం చ శాశ్వతం |
దృష్టిరుత్పలవనం దిశత్వసౌ
దీర్ఘికాపయసి దీర్ఘలోచనే || 17.27 ||

శోణకుడమముఖీ సరోజినీ
శోభతే హరితపత్రశాలినీ |
సంవృతా త్రిదశపాదపైరసౌ
శారీకేవ మణిపంజరస్థితా || 17.28 ||

వ్యాహృతిక్షమదశాతివర్తినీం
విప్లుతాంబుజ రుచిం రజఃకణ్ఠైః |

సేవతే మధుమదేన మోహితః
పుష్పితాం భ్రమర ఏష పద్మినిం || 17.29 ||

ఏష చాత్ర సమయా సరోజినిం
ఏకతానయతి చిత్తచక్షుషీ |
పాదపైరుపగతశ్చతుర్విధైః
పారిజాత ఉదధీంద్రసంభవః || 17.30 ||

పద్మరాగరమణీయపల్లవం
పశ్య కోమలహరిన్మణిచ్ఛదం |
పుష్పభూతవరశిల్పభూషణం
తప్తహేమరుచిరత్విషం తరుం || 17.31 ||

నమ్రతాముపగతః ఫలైరసౌ
వల్లభృంగవిరుత్తైరభిష్టువ౯ |
ఆర్ద్రభావసుభగో విభావ్యతే
కామకింకర ఇవోచితక్రియః || 17.32 ||

అక్షదామరచనోచితైః ఫలైః
దేవతానుగుణపుష్పసంపదా |
వల్కలైశ్చ వసనైశ్చ విందతే
వీతరాగధృతరాగహృద్యతాం || 17.33 ||

త్వత్సగంధతులసీసహోదరః
పుణ్య ఏష పురుహూతపాదపః |
ప్రాణినాం యదవలోకనక్షణే
పూర్వజాతిషు భవత్యనుస్మృతిః || 17.34 ||

ఏష కల్పలతికాపరిష్కృతః
ప్రత్యవేక్షయతి పల్లవారుణః |

సాగరేంద్రసుతయా సమన్వితం
 ధామ కౌస్తుభమయాఖరంజితం || 17.35 ||

పశ్య జాలకితపల్లవాధరైః
 మౌక్తికైరమృతబిందునిర్మలైః |
 సూచితస్మితరుచిం సురద్రుమం
 బాలచంద్రమణిరాజసోదరం || 17.36 ||

అస్య నూనమమృతాధికైః ఫలైః
 సేవితైరనుదినం దివౌకసాం |
 న ప్రసక్తిరపవర్గనందథౌ
 న క్షుధా న చ జరా న చ వ్యథా || 17.37 ||

త్వామిహ త్రిదివదర్శనాగతాం
 మంజరీభిరవనమ్య భూరిభిః |
 మానయత్యయమసౌ సురద్రుమో
 మన్మథోపవనదేవతామివ || 17.38 ||

ద్వారకాపరిషదం ప్రయాస్యతో
 దూరవర్తమపథికస్య మే దృశా |
 ప్రాతరాశవదిహాస్య భుజ్యతే
 సప్తలోకతిలకస్య చారుతా || 17.39 ||

గాఢబద్ధనయనా త్వమిహాసే
 కామధేనుసహజన్మని ద్రుమే |
 నూనమస్య మణిభూభృతా సహ
 స్థాపనం నిజనివేశనిష్కుటే || 17.40 ||

వ్యుత్థితేషు విముఖేషు వా స్వయం
 నిర్నిమేషనయనేషు నాకిషు |

త్వద్వివక్షితమతః పరం కథం
పుష్పమస్య బిభృయాత్ పులోమజా || 17.41 ||

శంఖపద్మసురపాదపాదిభిః
శ్లాఘితాం త్రిదివతో గుణాధికాం |
మాననీయచరితా మయా సహ
ద్వారకాం త్వమధివత్స్యసి ప్రియే || 17.42 ||

దుగ్ధసింధుదుహితుః సహోదరే
వాసమేయుషి వదాన్యపాదపే |
శక్రదారవదనేఽపి దుర్లభాం
లప్స్యతే తవ విహారభూః శ్రియం || 17.43 ||

ఇతమాదికవినా సమీరితా
సాఽన్వభావి కిల సత్యభామయా |
సామరస్యమివ తేన జగ్ముషీ
సౌకుమార్యసుభగా సరస్వతీ || 17.44 ||

యోజితోఽథ యదుపంశకేతునా
ఖ్యాతకీర్తిరమృతాపహారతః |
ఉత్తిపఽఖగపతిః సురద్రుమం
పక్షపంక్తివిపినే న్యవీవిశత్ || 17.45 ||

ఏతమశ్రుతచరం పురందరః
శుశ్రువాఽక్షణముదంతమైశ్వరం |
భీతికోపసమవాయరూపయా
దోలయేవ సమకృష్యత ద్విధా || 17.46 ||

అప్రతిక్రియమపి ప్రభోరిదం
 చేష్టితం ప్రతిచిక్వీర్షతా తదా |
 మన్యురేవ శతమన్యునా మహాన్
 ఆగృహీతమనసాఽభ్యమన్యత || 17.47 ||

దీప్తదృష్ట్యచిరరైశ్మసంతతిః
 వజ్రఘ్నూషపరుషో మరుత్సఖః |
 చిత్రచాపశరవర్షవాంస్తతః
 ప్రత్యదృశ్యత మరుత్వదంబుదః || 17.48 ||

న్యస్తకర్పరకుఠోత్తరం నిజం
 వారణేంద్రమధిరుహ్య వాసవః |
 నైకధాతుమతి రౌప్యభూధరే
 శోభతే స్మ నిజరత్నశైలవత్ || 17.49 ||

అప్రతర్క్యవృజినోత్థమాసురం
 భావమాస్థితవతా వలద్భిషా |
 దుర్జయోఽపి విజిగీషితో విభుః
 సస్మితః సమరసమ్ముఖోఽభవత్ || 17.50 ||

దేవరాజయదురాజయోరిదం
 ద్వైరథం ప్రతిభయం దిదృక్షవః |
 వేధసా సహ సనందనాదయః
 త్యక్తసంయమధియోఽవతస్థిరే || 17.51 ||

భీషణప్రలయమేఘసన్నిభం
 కృష్ణమేఘమథ మేఘవాహనః |
 ఆపతన్నసుర భేదకం క్షణాత్
 ఆచకర్ష ఋజురోహితం ధనుః || 17.52 ||

చక్రపాణివిజయాయ చక్రితాత్
 భీమఘోషదలితాఖిలశ్రుతేః |
 వజ్రపాణిధనుషః శరోర్మయః
 సంబభూవురుదధేరివోర్మయః || 17.53 ||

వజ్రణః శరగణః సమాపతన్
 వాహనే ఖగపతౌ మురద్విషః |
 తస్య తేజసి బభూవ భస్మసాత్
 తూలరాశిరివ కాలపావకే || 17.54 ||

ప్లావితో విశిఖవృష్టిభిస్తదా
 జంభభేది జలదప్రసూతిభిః |
 అన్వదీపి గరుడః ప్రతాపవాన్
 ఆజ్యసిక్త ఇవ వహ్నిరాధ్వరః || 17.55 ||

వృత్రహంతురచమక్కియామిమాం
 విశ్వవిత్ స్వవిషయే విభావయన్ |
 పశ్యతి స్మ విబుధేషు కాశ్యపిః
 పన్నగేష్యివ పరాక్రమం క్షమం || 17.56 ||

తస్య దేవప్రతనావిధూతయే
 జృంభమాణవపుషో మహౌజసః |
 అప్రభూతమభవజ్జగత్త్రయం
 బిభ్రతస్త్రిజగదేకదంపతీ || 17.57 ||

తుంగపక్షతిశతాంగశాలినో
 భీమనాగఘటితాకృతేరభూత్ |
 వాహతాం చ వహతః స్వపత్తితాం
 సైన్యతాఽస్య సురసైన్యయోధినః || 17.58 ||

పారిజాతపవనోర్మిబృంహితైః
 వాసుకిప్రభృతిభిర్మహోరగైః |
 గాఢతాం హరిరథస్య బిభ్రతః
 సారథిశ్చ తురగాశ్చ సాహసం || 17.59 ||

గాఢదీప్తగరలానలోష్మలా
 తార్ణ్యభూషణభుజంగఘాతకృతిః |
 పీతనిర్భరసుధారసోన్మదాః
 పాకశాసనచమూరమూముహత్ || 17.60 ||

అప్రతర్క్యతరసో గరుత్మతః
 పక్షవేగపవనేన తాడితాః |
 ఆత్మకంకటమపోహ్య వజ్రణం
 బభ్రముర్దశసు దిక్షు మారుతాః || 17.61 ||

తస్య పక్షమరుతా నివర్తితైః
 వాహినీ దివిషదామశేషతః |
 వృత్రశాసనశరాసనచ్యుతైః
 ప్రత్యవిధ్యత శరైరజిహ్మగైః || 17.62 ||

వైనతేయనఖరైర్విదారితో
 బాహ్యమాంతరమపి త్యజన్ మదం |
 శోణితైర్విరురుచే సురద్విపః
 శ్వేతశైల ఇవ ధాతునిర్హైః || 17.63 ||

క్షేడితేన ముషితాశయానివ
 ప్లోషితానివ దృశా ప్రదీప్తయా |
 దారితానివ పతత్రమారుతైః
 నిర్జరానతనుతారుణానుజః || 17.64 ||

స్వాసు దిక్షు సమవస్థితాస్తదా
 దిష్టవంచితథియో దివౌకసః |
 తోయదా ఇవ యుగాంతభాస్కరం
 సన్నికృష్య సమవృణ్వతాచ్యుతం || 17.65 ||

నాజిఘాంసదపరాధినోఽపి తాన్
 నాకనాయకగణాన్ జనార్దనః |
 ఆన్యశంస్యమథవా న భజ్యతే
 తస్య సంశ్రితజనేషు జాతుచిత్ || 17.66 ||

తేషు శిక్షణపరః శలీముఖాన్
 ప్రాహిణోత్ ప్రభురమర్మభేదినః |
 అంకుశేన నిశితేన హస్తిపో
 దుర్మదాన్ ప్రశమయన్నివ ద్విపాన్ || 17.67 ||

తం సమేత్య నిరపాయతేజసం
 సప్తసప్తిమివ తారకాగ్రహైః |
 సద్భిరేవ విబుధైరసత్సమా
 కాఽపి దుర్గ్రహదశాఽన్వభూయత || 17.68 ||

అష్టభిశ్చ హరితామధీశ్వరైః
 అర్యమప్రభృతిభిశ్చ సంహతైః |
 వృష్టివీరశరఖండితాయుధైః
 విహ్వలైరజని వీతశక్తిభిః || 17.69 ||

అక్రమాద్దశ దిశోఽవలోకయన్
 దత్తదృష్టిరభితః క్రమాదప్యషా |
 స్రస్తకార్ముకశిరస్త్రకంచుకాం
 ప్రేక్ష్య దేవప్యతనామదూయత || 17.70 ||

అస్త్రశస్త్రవినిపాతమోహితాన్
 అర్దితానసురపైరిసాయకైః |
 సత్రపేవ సపది త్రపా జహౌ
 దైన్యమీలతదృశో దివౌకసః || 17.71 ||

అప్సరోనయనతోయకజ్జలైః
 శోణితైశ్చ విభునా సుపర్వణాం |
 ఆత్మకీర్తిసుధయా విశోధితే
 చిత్రమంబరతలే వ్యలిఖ్యత || 17.72 ||

పంచవక్త్రవదనస్థమామిషం
 ప్రాప్తకామ ఇవ బాలవంచకః |
 ప్రస్థితామభినివేశవాన్ పునః
 ప్రత్యపద్యత ధృతిం పురందరః || 17.73 ||

వజ్రమాత్తమరిహంతృ జిష్ణునా
 విష్ణునా చ యుధి చక్రముద్యతం |
 దృష్టవంతి భువనాని జజ్జిరే
 కంపితాని కలుషాణి చ క్షణాత్ || 17.74 ||

తౌ పరస్పరజిగీషయోద్యతౌ
 వీక్ష్య నిష్ప్రీతిమవీర్యవైభవౌ |
 వ్యోమభిత్తిలిఖితైరివ స్థితం
 వ్యక్తవిస్మయభయైః సురాసురైః || 17.75 ||

కస్య కేన పరిభూతిరాపతేత్
 కశ్చ వేద రణవర్తనీమితి |
 నందిహానమనసైవ తత్క్షణం
 మధ్యసీమ్ని విజయశ్రియా స్థితం || 17.76 ||

ప్రేషితాం హరిహాయేన భీషణాం
 హ్రోదినీం హృతవతి త్రిధామని।
 లోలితా నివవృతే పరస్పరం
 లోకపాలప్యతనా పరాఙ్ముఖీ ॥ 17.77 ॥

కాందిశీకజితకాశినోరిమాం
 వ్యాప్యతిం విబుధవృష్టివీరయోః।
 ప్రేక్ష్య దుర్మదవివేకయోరివ
 ప్రస్థితేవ చకితాఽమరావతీ ॥ 17.78 ॥

తం తథా సమరదైన్యవిప్లుతం
 శాంతదర్పమయథాపురం స్థితం।
 వ్యక్తన్మత్తహృదయం వలద్విషం
 వీక్ష్య విశ్వమఖిలం వ్యలజ్జిత ॥ 17.79 ॥

ప్రీడయా తరలితైర్విలోచనైః
 వేపమానకమలాకరోపమః।
 సన్నతః క్షణమపైక్షి వాసవః
 సాపహాసమివ సత్యభామయా ॥ 17.80 ॥

యాదవేంద్రవిబుధేంద్రయోస్తదా
 రత్నయోరివ తులాధిరూఢయోః।
 గౌరవేణ దదృశే సమున్నతిః
 లాఘవేన చ నతిస్తదద్భుతం ॥ 17.81 ॥

యత్ ప్రభౌ నరకమర్దనేఽభవత్
 దేవదర్పదమనే తతోఽధికం।
 పుష్యతి స్మ మకరందమేదురం
 పుష్పవర్షమమృతోద్భవస్తరుః ॥ 17.82 ॥

ఇత్యనాకలితపూర్వసత్కృతిం
 వృక్షమాత్రకలహోల్బణం విభుః |
 నిర్జిగాయ మిషతాం దివౌకసాం
 ఆత్తశస్త్రమమరావతీశ్వరం || 17.83 ||

దీప్యమానమనఘేన తేజసా
 దేవకీసుతమవేక్ష్య దేవతాః |
 అస్త్రజాలమవధూయ సిద్ధిదాన్
 అంజలీనబిభరుః కరాంబుజైః || 17.84 ||

సోఽథ సంయతి పలాయనోన్ముఖః
 పాకశీల ఇవ పాకశాసనః |
 సత్యయా విహసితోఽపి సత్త్వవాన్
 ప్రత్యబోధి పరమేష్ఠినం పునః || 17.85 ||

ధిక్ ప్రమాదమదిరాం విమోహినీం
 ధిక్ పరిగ్రహవిశేషమీదృశం |
 ధిక్ చ మే త్రిదశరాజతామితి
 స్వం జగర్హ మఘవాన్ ముహుర్ముహుః || 17.86 ||

తేన తత్ర విహగేంద్రవాహనో
 వారణాదవనతేన బిభ్యతా |
 నిర్జితేన హరిణా హరిః స్వయం
 పర్యవైక్షి శరణం ప్రియాసఖః || 17.87 ||

తుష్టువే చ పురుషం పురుష్టుతం
 ప్రాంజలిః పరిబృథో దివౌకసాం |
 రక్తభావ విగమోజ్జ్వలం ముఖం
 రాహుముక్తమివ చంద్రముద్వహాన్ || 17.88 ||

శక్ర ఏష శరణం ప్రపద్యతే
 భక్తజీవిత భవంతమీశ్వరం।
 మిత్రభావసముపాగతం జనం
 న త్యజేయమితి నాథ మన్యసే ॥ 17.89 ॥

మాతరం త్రిజగతాం తవ ప్రియాం
 మానుషీతి మనుతే స్మ మద్వధూః।
 తేన నూనమనుభూతమీదృశం
 దైన్యమేతదవశోదితం మయా ॥ 17.90 ॥

నిర్జితోఽహమజితేన యత్త్వయా
 లంభితోన్నతిరనేన న త్రపే।
 న హ్యజయ్యమిహ కించిదస్తి తే
 సర్వనేతురతిరిక్తమాత్మనః ॥ 17.91 ॥

అస్తు మా స్మ భవదిత్యనన్యయా
 వీక్షయా జగదిదం నియచ్ఛతా।
 నాథ నిష్ప్రీతిఘతేజసా త్వయా
 నన్వయం మమ పరాజయో జయః ॥ 17.92 ॥

ఆత్మఘాతిభిరహమ్మతిగ్రహాత్
 మాదృశైస్తద్దితరేషు రాగిభిః।
 అవ్యవస్థితజయేతరక్రమం
 ద్యూతమేతదఘృణైర్నిషేవ్యతే ॥ 17.93 ॥

ఆధికారికపదేషు తే వయం
 స్వేషు యావదధికారమాహితాః।
 ప్రాపితాస్తవ పరం పదం త్వయా
 నిర్విశేమ నివిశేమహి త్వయి ॥ 17.94 ॥

న క్షిపేదపి తృణం సమీరణః
 త్వత్ప్రియుక్తమనలో న నిర్దహేత్ |
 న ప్రజాపశుపతీ న చేతరే
 త్వద్విపక్షమభిరక్షితుం క్షమా || 17.95 ||

అగ్రజే మయి దివౌకసాం పితుః
 పుత్రభావముపసేదుషా త్వయా |
 మానితోఽహమవమానితః స్వయం
 వానరానుచరితైః స్వచేష్టితైః || 17.96 ||

మద్విధా విషమవృత్తిశాలినః
 శాంతఘోరసమయాతిలంఘినః |
 పోషయంతి భవతః క్షమానిధేః
 ప్రాయశః ప్రహసనోచితం రసం || 17.97 ||

అస్మద్విష్టమనఘాస్త్రివిష్టపం
 దుఃఖమిశ్రమవధార్య దుర్గతిం |
 త్వత్పదం పరమనన్యచేతసః
 సంశ్రయంతి నిరపాయమాశ్రయం || 17.98 ||

అల్పమస్థిరమపాయదంతురం
 స్వర్గసౌధమవధీర్య సూరయః |
 నిస్తరంతి జగదేకహేతునా
 నేతునేవ భవతా భవార్ణవం || 17.99 ||

త్వత్పదైకదృఢభక్తిరూపయా
 ముక్తివాసరవిభాతసంధ్యయా |
 క్షీయతే జగతి కస్యచిత్ ప్రభో
 మోహసంతతిమయా మహోనిశా || 17.100 ||

దేశకాలగణనాతిలంఘిభిః

మాతుమాగమగణేన వాంఛితైః।

భూషితో గుణవిభూతిసాగరైః

త్వత్సమస్తవమితరే మిథః సమాః॥ 17.101 ॥

కా కథా తవ సమేఽధికేఽపి వా

హీన ఇత్యపి క ఏవ గణ్యతే।

మేరుసర్షపనిదర్శనం చ తే

మా స్మ భూత్త్వదితరస్య చాత్మనః॥ 17.102 ॥

భూతభవ్యభవదాత్మనః ప్రభో

యన్నిదానమఖిలస్య శాశ్వతం।

యత్ ప్రవిశ్య న పునర్నివర్తతే

యత్ పరం పదముశంతి తద్భవాన్॥ 17.103 ॥

జాతివర్ణరచనావిచిత్రితం

విశ్వచిత్రముదమీలయద్భవాన్।

ఆత్మభిత్తినియతస్థిరాశ్రయః

తూలికాం త్రిగుణలక్షణాం వహాన్॥ 17.104 ॥

అప్రయచ్ఛతి దురత్యయక్రమే

త్వయ్యశేషజగదేకధాతరి।

ఇష్టమన్యదుభయం చ మిశ్రితం

కస్య కేన కిమివోపపద్యతే॥ 17.105 ॥

ఆయతంత భువనాన్యశేషతః

త్వయ్యతస్తవమనుపాధిరీశ్వరః।

వర్ధనీయవిభవా వయం పునః

త్వత్ప్రదిష్టపురపత్తనేశ్వరాః॥ 17.106 ॥

జన్మకర్మభిరసౌ నిబధ్యతే
 తాని యస్తవ న వేత్తి తత్త్వతః |
 త్వత్కథామృతరసం పిబంతి యే
 తే భవేయురపునః స్తనంధయాః || 17.107 ||

కథ్యతే చిదచిదంతరాత్మనః
 శాస్త్రశుద్ధహృదయైర్మనీషిభిః |
 సృష్టినంహరణరక్షణేషు తే
 విశ్వరూప నను కర్మకర్తృతా || 17.108 ||

ఆకుమారమనుభావమీదృశం
 నాథ విశ్వవిదితం తవ క్షిపః |
 హంత నూనమహిమాంశుమండలం
 తస్కరస్తమసి గోష్టుమిచ్ఛతి || 17.109 ||

పక్షపాతపరిహారశుద్ధయా
 పశ్యతి ప్రణిదధానయా ధియా |
 యత్ప్రృషంతి నిగమాః స్పృశంతి తం
 త్వత్ప్రభావమనపాయమాత్మవాః || 17.110 ||

మానుషత్వమనుగచ్ఛతా త్వయా
 మోహితైస్తవమవధీర్యసే జనైః |
 తేన నస్త్రిగుణతంత్రచేతసాం
 ఆగతేయమసమీక్ష్యకారితా || 17.111 ||

శర్వరీదివసవద్విఘ్నార్ణయన్
 స్వాపజాగరదశా విధేరపి |
 కిం పునస్తదితరస్య తన్మయా
 మోహబోధవివశేన భూయతే || 17.112 ||

యోఽసి సోఽసి చ యథా తథాఽసి చ
 త్వాం త్వమేవ ఖలు వేత్సి వా న వా |
 తస్య తే న ఖలు తత్త్వవేదినో
 వారిధేరివ వయం తటస్థితాః || 17.113 ||

త్వత్ప్రీతీపచరణాద్ధివౌకసాం
 దానవాయితవతాం త్వయాఽధునా |
 స్థాన ఏవ పరిభూతిరాహితా
 నాసురో న చ సురో గుణాంతరే || 17.114 ||

అర్చనీయచరణాంబుజే భవత్
 ఆతతాయపదవీముపేయుషాం |
 న్యస్తశస్త్రపరికర్మణామసౌ
 నిష్కృతిస్త్వదుపసత్తిరేవ నః || 17.115 ||

కిం తదస్తి కుశలేషు యన్న తే
 తచ్చ కిం త్వదితరేషు యత్తవ |
 ఈదృశస్య భవతః కిమీదృశా
 తస్థషా త్రియుగ జగ్ముషాఽపి వా || 17.116 ||

అల్పసత్త్వమవలేపయంత్రితం
 బల్బజేషు బహుమాన శాలినం |
 త్వత్కృపైకపరిహార్యవిప్లవం
 ప్రత్యవేక్షణపదం ప్రతీహి మాం || 17.117 ||

మృష్యతాం మమ విభో వ్యతిక్రమః
 ప్రస్మృతత్వదుపకారపద్ధతేః |
 రుద్రకోపవివశస్య దేహినః
 కస్య నామ న భవత్యపక్రియా || 17.118 ||

త్రా తుమేవ శరణాగతాన్ సురాన్
 ఆసురానభిజిఘాంసతా త్వయా |
 రాగరోషరహితా త్మనా స్వయం
 దైత్యశత్రురితి నామ గృహ్యతే || 17.119 ||

త్వద్ధృహీతగుణసూత్రసందితాన్
 దారుపుత్రనయతః ప్రవర్తినః |
 నిర్గుణానపి నిసర్గకింకరాన్
 స్వీకురుష్వ కృపయా స్వయైవ నః || 17.120 ||

వాసవస్య వచనం నిశమ్య తత్
 భావశుద్ధిపరికర్మితాక్షరం |
 దీనగుప్తిజననీం పునర్ద్దయాం
 అన్వవిందదరవిందలోచనః || 17.121 ||

ఉద్ధృతం చ విభునా సుదర్శనం
 త్రాణదం త్రిదివసద్మనామభూత్ |
 తస్య దృష్టదమనేన దీవ్యతః
 శిక్షణైకనియతం హి శాసనం || 17.122 ||

ఆహ చైనమనఘేన చక్షుషా
 శోధయన్నమృతసింధుశోభినా |
 స్వాదుసూన్యతగభీరయా గిరా
 పారితోషికమివార్పయన్ ప్రభుః || 17.123 ||

భద్రమస్తు భవతే దివస్పతే
 నిర్జరాశ్చ నిరపాయమాసతాం |
 ఆత్మచౌర్యదురితాకరత్యజాం
 మాఽపహోర్షురసురాః పదాని వః || 17.124 ||

మా స్మ ఖైష్ట మయి గోప్తరి స్థితే
 భావితాని భవుకాని సంతు వః |
 వీతదానవపరాభవాశ్చిరం
 త్రా తుమర్హథ సురాస్త్రివిష్టవం || 17.125 ||

మంత్రపూతమనుపప్లవం హవిః
 యాయజుకపరిషన్నిషేవితం |
 అంతరాత్మని నివిష్టమంతరా
 విందత స్థిరసుధారసాంతరం || 17.126 ||

జన్మతోఽపి భవతాం మహీయసాం
 ఆప్తబంధురదితేరహం సుతః |
 దేవకీతనయభావతోఽపి మే
 సైవ సంప్రతి సహోదరత్వధీః || 17.127 ||

ఆయుధాని పునరక్షతాని వః
 సంతు సత్త్వమపి దైత్యసూదనం |
 పాలయంతు బలినో జగత్త్రయాం
 తే భవంత ఉపపన్నపౌరుషాః || 17.128 ||

ఇత్యనావిలమనోజ్ఞయా గిరా
 నిర్మలాం నిజదయామివోద్వమః |
 సౌమ్యదృష్టిరకరోత్సుధాభుజః
 పర్యవస్థితధృతీః పరః పుమాః || 17.129 ||

తే చ తేన గరుడం నియచ్ఛతా
 గమ్యతామితి గభీరమీరితాః |
 అద్యజాతవదనన్యవత్సలే
 ప్రశ్రితాః సుమనసః ప్రతస్థిరే || 17.130 ||

గృహ్యాతాం తరురసావితి స్వయం
 భామయా భగవతా చ భాషితే |
 ఆగమిష్యతి పునస్త్యయా సహే-
 త్యాహ దానవరిపుం దివస్పతిః || 17.131 ||

శాంతగర్వగరలే దివస్పతౌ
 సన్నివేశ్య సురలోకసంపదం |
 ఆప్తుమైచ్ఛదనుజీవిరక్షితాం
 స్వాం పురీమథ సుపర్ణవాహనః || 17.132 ||

ఆత్మాధికారమనుమత్య దిశాపతీనాం
 వజ్రం ప్రదిశ్య పునరప్యనఘం మఘూనే |
 దివ్యద్రుమప్రతిగతిం చ పునర్విధాస్యన్
 దత్తాభయో దనుజశత్రురవాప తుష్టిం || 17.133 ||

అథ పదవినికీర్ణమందారవందారుబృందారక-
 స్తు తిశతబహుమానసత్యాపితేహః స సత్యాపతిః |
 అమరసమరవేగవిఖ్యాతదాక్ష్యేణ తార్ష్యేణ గాం
 ప్రతిజిగమిషితాం పురీం త్రా తుమన్వక్ సమన్వగ్రహీత్ || 17.134 ||

పశ్యత్యారాదనిమిషగణే పారిజాతాపహారాత్
 ప్రస్తాకల్పామివ యదుపతిః స్థాపయన్ స్వర్గలక్ష్మీం |
 ఆశాపాలైరవనతపదస్త్వక్తలజైరభీష్టం
 రామత్రాతాం ఖగపతిరథో రాజధానీం ప్రతస్థే || 17.135 ||

|| ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య
 వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషు యాదవాభ్యుదయే మాహాకావ్యే సప్తదశః సర్గః ||